

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 28 stycznia 2026 r.

Poz. 381

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.32.2026.K WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 22 stycznia 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, poz. 1436)

stwierdzam nieważność

pkt 3 ppkt 3.2., ppkt 3.4., oraz ppkt 3.6. w tabeli zamieszczonej w załączniku do uchwały Nr XV/96/2025 Rady Gminy Radowo Małe z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystania z cmentarzy komunalnych położonych na terenie Gminy Radowo Małe.

Uzasadnienie

W dniu 18 grudnia 2025 r. Rada Gminy Radowo Małe podjęła uchwałę Nr XV/96/2025 w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystania z cmentarzy komunalnych położonych na terenie Gminy Radowo Małe. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie akt ten wpłynął w dniu 23 grudnia 2025 r.

Materialnoprawną podstawę ww. uchwały stanowi art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej¹⁾ oraz art. 7 ust. 1 i 2 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych²⁾. W myśl pierwszego z przywołanych przepisów organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego posiadają kompetencję do stanowienia o wysokości cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego, albo o sposobie ustalania tych cen i opłat, jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Z kolei, druga regulacja wskazana w podstawie prawnej przedmiotowej uchwały stanowi, że: *Grób nie może być użyty do ponownego chowania przed upływem lat 20 (ust.1), Po upływie lat 20 ponowne użycie grobu do chowania nie może nastąpić, jeżeli jakkolwiek osoba zgłosi zastrzeżenie przeciw temu i uiści opłatę, przewidzianą za pochowanie zwłok. Zastrzeżenie to ma skutek na dalszych lat 20 i może być odnowione (ust.2).*

Cmentarze komunalne bez wątpienia są gminnymi obiektami użyteczności publicznej, nie budzi zatem wątpliwości uprawnienie rady gminy do ustalenia opłat za korzystanie z nich, w tym stawek opłat za miejsca grzebalne na tych cmentarzach.

Analiza treści uchwały Nr XV/96/2025 prowadzi jednak do wniosku, że nie wszystkie postanowienia dotyczące kwestii opłat za korzystanie z miejsc grzebalnych na cmentarzach komunalnych na terenie Gminy Radowo Małe są zgodne z powszechnie obowiązującym prawem.

W załączniku do ww. uchwały zamieszczono tabelę, w której określone zostały stawki opłat za poszczególne rodzaje grobów, w tym w pkt 3 ppkt 3.2., ppkt 3.4., oraz ppkt 3.6. ustalone zostały opłaty za kontynuację po 20 latach: prawa do grobu ziemnego pojedynczego do złożenia urny (ppkt 3.2.), grobu murowanego pojedynczego do złożenia urny (ppkt 3.4.) oraz grobu ziemnego wielournowego (ppkt 3.6.).

¹⁾ Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679).

²⁾ Ustawa z dnia z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1590).

Co wymaga podkreślenia, uchwała w sprawie ustalenia stawek opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych stanowi akt prawa miejscowego³⁾, który wydawany jest na podstawie i w granicach ustawowego upoważnienia i nie może on naruszać norm zawartych w hierarchicznie wyżej usytuowanych aktach prawnych, w szczególności ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

Tymczasem, w powyższych unormowaniach Rada Gminy Radowo Małe nie uwzględniła zastrzeżenia wynikającego z art. 7 ust. 3 ww. ustawy, który stanowi, że *przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do chowania zwłok w grobach murowanych przeznaczonych do pomieszczenia zwłok więcej niż jednej osoby, a także do chowania urn zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok.*

Prawodawca w powołanych unormowaniach ustawy przesądził zatem jednoznacznie, że po pierwsze – jest możliwe użycie grobu przeznaczonego do chowania urn zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok przed upływem 20 lat, po drugie uprawnieni do tego rodzaju grobu nie tylko nie muszą po upływie 20 lat (czy też po upływie innego okresu) przedłużać tego prawa, ale także uiszczać ponownej opłaty⁴⁾, niezależnie od tego, czy grób ten jest ziemny czy murowany.

Wprowadzona przez Radę Gminy Radowo Małe reguła w zakresie żądania uiszczenia ponownej opłaty, po upływie 20 lat, nie może być więc stosowana w przypadku chowania urn zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok (zarówno w grobach ziemnych jak i w grobach murowanych).

Wobec tego postanowienia pkt 3 ppkt 3.2., ppkt 3.4., oraz ppkt 3.6. w tabeli zamieszczonej w załączniku do uchwały Nr XV/96/2025 Rady Gminy Radowo Małe z dnia 18 grudnia 2025 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za korzystania z cmentarzy komunalnych położonych na terenie Gminy Radowo Małe, uznać trzeba za prawnie wadliwe, dlatego też stwierdzenie ich nieważności, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego

Bartosz Brożyński
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

³⁾ Por. wyroki: NSA z dnia 26 listopada 2013 r., sygn. akt I OSK 1901/13, WSA w Gliwicach z dnia 20 czerwca 2016 r., sygn. akt IV SA/GI 54/16, WSA w Szczecinie z dnipia 1 lutego 2018 r., sygn. akt II SA/Sz 1385/17.

⁴⁾ Tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 3 grudnia 2010 r., sygn. akt I CSK 66/10.